SMERNICA EVROPSKE CENTRALNE BANKE (EU) 2023/832

z dne 16. decembra 2022

o spremembi Smernice (EU) 2016/65 o odbitkih pri vrednotenju, ki se uporabljajo pri izvajanju okvira denarne politike Eurosistema (ECB/2015/35) *(ECB/2022/49)*

Svet Evropske centralne banke je –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prve alinee člena 127(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke ter zlasti prve alinee člena 3.1, členov 9.2, 12.1, 14.3 in 18.2 in prvega odstavka člena 20 Statuta,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 18.1 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke lahko Evropska centralna banka (ECB) in nacionalne centralne banke držav članic, katerih valuta je euro (v nadaljnjem besedilu: NCB), sklepajo kreditne posle s kreditnimi institucijami in drugimi udeleženci na trgu na podlagi ustreznega zavarovanja posojil. Splošni pogoji, po katerih so ECB in NCB pripravljene skleniti kreditne posle, vključno s kriteriji za ugotavljanje primernosti zavarovanja za namene kreditnih poslov Eurosistema, so določeni v Smernici Evropske centralne banke (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) ([1]).

(2) Za vse primerno finančno premoženje za kreditne posle Eurosistema se uporabljajo posamezni ukrepi za obvladovanje tveganj, da se Eurosistem zaščiti pred finančnimi izgubami v primeru izvršitve zavarovanja zaradi neplačila nasprotne stranke. Eurosistemov okvir za obvladovanje tveganj se redno preverja, da se zagotovi ustrezna zaščita. Na podlagi tega rednega preverjanja je Svet ECB 15. julija 2022 odločil, da uvede nekatere spremembe okvira za obvladovanje tveganj.

(3) Svet ECB je odločil, da nadaljuje postopno odpravljanje začasnega znižanja odbitkov pri vrednotenju, ki je bilo določeno v okviru začasnih ukrepov za znižanje zahtev glede zavarovanja, ki jih je Eurosistem sprejel kot odziv na izjemne gospodarske in finančne okoliščine, povezane s širitvijo koronavirusne bolezni (COVID-19). To je druga faza postopne odprave znižanja odbitkov pri vrednotenju, o kateri je Svet ECB odločil 23. marca 2022, in z njo se bo ta postopna odprava zaključila.

(4) Ker je profil tveganosti drugih zakonsko urejenih kritih obveznic in *multi cédulas* podoben profilu tveganosti „jumbo“ kritih obveznic, je Svet ECB tudi odločil, da bi moralo zanje veljati enako vrednotenje z odbitki, zato bi bilo treba vse zakonsko urejene krite obveznice in *multi cédulas* uvrstiti v kategorijo odbitkov II, sklicevanje na „jumbo“ krite obveznice pa bi bilo treba odstraniti iz Smernice Evropske centralne banke (EU) 2016/65 (ECB/2015/35) ([2]).

([1]) Smernica Evropske centralne banke (EU) 2015/510 z dne 19. decembra 2014 o izvajanju okvira denarne politike Eurosistema (Smernica o splošni dokumentaciji) (ECB/2014/60) (UL L 91, 2.4.2015, str. 3).

([2]) Smernica Evropske centralne banke (EU) 2016/65 z dne 18. novembra 2015 o odbitkih pri vrednotenju, ki se uporabljajo pri izvajanju okvira denarne politike Eurosistema (ECB/2015/35) (UL L 14, 21.1.2016, str. 30).

(5) Poleg tega je Svet ECB odločil, da dolžniške instrumente, ki jih izda Evropska unija, prerazvrsti iz kategorije odbitkov II v kategorijo odbitkov I, ker so primerljivi z dolžniškimi instrumenti v slednji kategoriji z vidika določanja cene ter tržnega in likvidnostnega tveganja, če se nadzoruje vpliv bonitetne ocene ali preostale zapadlosti instrumenta. To je skladno z načeli obvladovanja tveganj, kot so zaščita, doslednost, enostavnost in preglednost, na katerih temelji zasnova okvira Eurosistema za zavarovanje, vključno z odbitki pri vrednotenju.

(6) Da bi omogočili bolj razčlenjeno in prilagojeno obravnavo tveganj, povezanih z instrumenti z dolgo zapadlostjo, ter s tem izboljšali kritje tveganj s seznamom odbitkov, je bilo odločeno, da se kategorija instrumentov z najdaljšo preostalo zapadlostjo (tj. več kot deset let ([10, ∞)) razdeli na tri nove kategorije, in sicer od deset do petnajst let ([10, 15)), od petnajst do trideset let ([15, 30)) in trideset let ali več ([30, ∞)). Ta odločitev je skupaj z odločitvijo za uporabo zmanjšanja teoretične vrednosti, odvisnega od zapadlosti, namenjena tudi za izboljšanje razčlenjenosti kritja tveganj pri navedenem teoretičnem vrednotenju, kar je zlasti pomembno za instrumente z daljšo zapadlostjo.

(7) Zaradi zgoraj navedene razdelitve kategorije dolžniških instrumentov z dolgo zapadlostjo na tri ločene kategorije je bilo treba tudi podrobneje določiti in prilagoditi opredelitev preostale zapadlosti za krite obveznice v lastni uporabi ter pri tem razlikovati med tistimi s strukturo z možnostjo podaljšanja zapadlosti (*soft bullet*) in tistimi s strukturo s pogojno možnostjo izplačila imetnikom kritih obveznic iz kritnega premoženja (*conditional pass-through*), da bi se izognili neupravičenemu povečanju (tj. brez utemeljitve z vidika tveganja) odbitkov pri vrednotenju, ki se uporabljajo za slednje.

(8) Poleg tega je Svet ECB odločil, da v stalnem in začasnem okviru za zavarovanje sedanje pavšalno 5-odstotno zmanjšanje teoretične vrednosti, ki se uporablja za tržno finančno premoženje v skladu s členom 134 Smernice (EU) 2015/510 (ECB/2014/60), nadomesti s seznamom postopnega zmanjševanja vrednosti glede na zapadlost, in sicer za vse tržno finančno premoženje, ki se teoretično vrednoti, razen tistega, ki spada v kategorijo odbitkov I. Razlog za to je, da se zavarovanje Eurosistema bolj razčlenjeno zaščiti pred modelskimi tveganji, ki izhajajo iz teoretičnega vrednotenja tržnega finančnega premoženja.

(9) Da bi ustrezno upoštevali tveganja tržnega finančnega premoženja z variabilnimi kuponi in izboljšali zaščito Eurosistema pred tveganji, je bilo odločeno, da se izenači razvrstitev odbitkov za tržno finančno premoženje s fiksnim kuponom in tržno finančno premoženje z variabilnim kuponom, saj se pri njiju kaže primerljiva raven skupnega tveganja.

(10) Zato je treba Smernico (EU) 2016/65 (ECB/2015/35) ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO SMERNICO:

Člen 1

Spremembe

Smernica (EU) 2016/65 (ECB/2015/35) se spremeni:

(1) v členu 2 se točke (a), (b) in (c) nadomestijo z naslednjim:

„(a) dolžniški instrumenti, ki jih izdajo enote centralne ravni države, dolžniški instrumenti, ki jih izda Evropska unija, dolžniški certifikati ECB in dolžniški certifikati, ki jih izdajo NCB pred datumom uvedbe eura v zadevni državi članici, katere valuta je euro, se uvrstijo v kategorijo odbitkov I;

(b) dolžniški instrumenti, ki jih izdajo

(i) enote lokalne in regionalne ravni države,

(ii) subjekti, ki so kreditne institucije ali nekreditne institucije in jih Eurosistem razvrsti kot agencije in izpolnjujejo kvantitativne kriterije, določene v Prilogi XIIa k Smernici (EU) 2015/510 (ECB/2014/60), in

(iii) multilateralne razvojne banke in mednarodne organizacije razen Evropske unije, ter zakonodajne krite obveznice in *multi cédulas* se uvrstijo v kategorijo odbitkov II;

(c) dolžniški instrumenti, ki jih izdajo

(i) nefinančne družbe,

(ii) družbe v sektorju država in

(iii) agencije, ki so nekreditne institucije in ne izpolnjujejo kvantitativnih kriterijev, določenih v Prilogi XIIa k Smernici (EU) 2015/510 (ECB/2014/60), se uvrstijo v kategorijo odbitkov III;";

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 3*

Odbitki pri vrednotenju za tržno finančno premoženje

1. Odbitki pri vrednotenju za tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorije odbitkov I do IV, se določijo na podlagi:

(a) uvrstitve posameznega finančnega premoženja v stopnjo kreditne kvalitete 1, 2 ali 3;

(b) preostale zapadlosti finančnega premoženja, kakor je podrobneje določeno v odstavku 2;

(c) strukture kupona finančnega premoženja, kakor je podrobneje določeno v odstavku 2.

2. Za tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorije odbitkov I do IV, se uporablja odbitek pri vrednotenju, ki je odvisen od preostale zapadlosti in strukture kupona finančnega premoženja (fiksen kupon/variabilen kupon ali brezkuponski instrument), kakor se določi na podlagi tabele 2 v Prilogi k tej smernici. Ustrezna zapadlost za določitev odbitka pri vrednotenju, ki se uporabi, je enaka preostali zapadlosti finančnega premoženja, ne glede na vrsto strukture kupona.

2a. Določitev preostale zapadlosti za krite obveznice v lastni uporabi je odvisna od tega, ali imajo te krite obveznice v lastni uporabi strukturo z možnostjo podaljšanja zapadlosti (*soft bullet*) ali strukturo s pogojno možnostjo izplačila imetnikom kritih obveznic iz kritnega premoženja (*conditional pass-through*), in sicer:

(a) v primeru kritih obveznic v lastni uporabi s strukturo *soft bullet* se preostala zapadlost opredeli kot najdaljši čas, do katerega se lahko podaljša zapadlost, kakor izhaja iz pogojev za posamezno krito obveznico;

(b) v primeru kritih obveznic v lastni uporabi s strukturo *conditional pass-through* preostala zapadlost ustreza kategoriji [10,15) let.

V tem odstavku 2a ‚lastna uporaba' pomeni, da nasprotna stranka predloži ali uporabi krite obveznice, ki jih je izdala ali zanje jamči sama nasprotna stranka ali kateri koli drug subjekt, s katerim je ta nasprotna stranka v tesni povezavi, kakor je določeno v skladu s členom 138 Smernice (EU) 2015/510 (ECB/2014/60).

3. Za tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorijo odbitkov V, se odbitki pri vrednotenju ne glede na strukturo kupona določijo na podlagi tehtanega povprečnega trajanja finančnega premoženja, kakor je podrobneje določeno v odstavkih 4 in 5. Odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za tržno finančno premoženje v kategoriji V, so določeni v tabeli 2a v Prilogi k tej smernici.

4. Tehtano povprečno trajanje nadrejene tranše listinjenega vrednostnega papirja se izračuna kot pričakovani tehtani povprečni preostali čas do odplačila za to tranšo. Za zadržane mobilizirane listinjene vrednostne papirje se pri izračunu tehtanega povprečnega trajanja predpostavlja, da izdajatelj ne bo izkoristil nakupne opcije.

5. V odstavku 4 ‚zadržani mobilizirani listinjeni vrednostni papirji' pomenijo listinjene vrednostne papirje, ki jih nasprotna stranka, ki je originator listinjenega vrednostnega papirja, ali subjekti, ki so v tesni povezavi z originatorjem, uporabijo v odstotku, višjem od 75 % neodplačanega nominalnega zneska. Te tesne povezave se določijo v skladu s členom 138 Smernice (EU) 2015/510 (ECB/2014/60).";

(3) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 4*

Dodatni odbitki pri vrednotenju, ki se uporabljajo za posamezne vrste tržnega finančnega premoženja

Za posamezne vrste tržnega finančnega premoženja se poleg odbitkov pri vrednotenju, določenih v členu 3 te smernice, uporabljajo naslednji dodatni odbitki pri vrednotenju:

(a) za vse tržno finančno premoženje, uvrščeno v kategorije odbitkov II, III, IV in V, ki se teoretično vrednoti v skladu s pravili iz člena 134 Smernice (EU) 2015/510 (ECB/2014/60), se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju v obliki zmanjšanja vrednosti. Zmanjšanje vrednosti, tudi za krite obveznice v lastni uporabi, je odvisno od pričakovane preostale zapadlosti ali, v primeru kategorije odbitkov V, tehtanega povprečnega trajanja finančnega premoženja in se izvede po stopnjah iz tabele 4 v Prilogi k tej smernici. Za potrebe izračuna zmanjšanja vrednosti za krite obveznice v lastni uporabi je pričakovana preostala zapadlost enaka prvotno načrtovanemu datumu zapadlosti, razen če se sproži podaljšanje zapadlosti in dokler se ne sproži podaljšanje zapadlosti;

(b) za krite obveznice v lastni uporabi se uporablja dodaten odbitek pri vrednotenju v višini (i) 8 % od vrednosti dolžniških instrumentov, uvrščenih v stopnji kreditne kvalitete 1 in 2, ter (ii) 12 % od vrednosti dolžniških instrumentov, uvrščenih v stopnjo kreditne kvalitete 3. V tem odstavku ima ‚lastna uporaba' enak pomen kot ‚lastna uporaba', kakor je opredeljena v členu 3(2a);

(c) če dodatnega odbitka pri vrednotenju iz odstavka (b) ni mogoče uporabiti v zvezi s sistemom za upravljanje zavarovanja NCB, tripartitnim agentom ali TARGET za avtokolateralizacijo, se v teh sistemih ali na platformi dodatni odbitek pri vrednotenju uporabi za vrednost celotne izdaje kritih obveznic, ki so lahko v lastni uporabi.";

(4) v členu 5 se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Za netržne hipotekarne dolžniške instrumente se uporablja odbitek pri vrednotenju v višini 31,5 %.";

(5) Priloga se nadomesti s Prilogo k tej smernici.

Člen 2

Začetek učinkovanja in izvedba

1. Ta smernica začne učinkovati na dan, ko so o njej uradno obveščene NCB.

2. NCB sprejmejo ukrepe, ki so potrebni za uskladitev s to smernico, in jih uporabljajo od 29. junija 2023. O besedilih in sredstvih, ki se nanašajo na te ukrepe, obvestijo ECB najpozneje do 17. februarja 2023.

Člen 3

Naslovniki

Ta smernica je naslovljena na NCB.

V Frankfurtu na Majni, 16. decembra 2022

Za Svet ECB
predsednica ECB
Christine LAGARDE

PRILOGA

Priloga k Smernici (EU) 2016/65 (ECB/2015/35) se nadomesti z naslednjim:

„*PRILOGA*

Tabela 1

Kategorije odbitkov za primerno tržno finančno premoženje na podlagi vrste izdajatelja in/ali vrste finančnega premoženja

Kategorija I	Kategorija II	Kategorija III	Kategorija IV	Kategorija V
Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo enote centralne ravni države Dolžniški instrumenti, ki jih izda Evropska unija Dolžniški certifikati ECB Dolžniški certifikati, ki jih izdajo nacionalne centralne banke (NCB) pred datumom uvedbe eura v zadevni državi članici	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo enote lokalne in regionalne ravni države Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo subjekti (kreditne institucije ali nekreditne institucije), ki jih Eurosistem razvrsti kot agencije in izpolnjujejo kvantitativne kriterije, določene v Prilogi XIIa k Smernici (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo multilateralne razvojne banke in mednarodne organizacije razen Evropske unije Zakonsko urejene krite obveznice Multi cédulas	Dolžniški instrumenti, ki jih izdajo nefinančne družbe, družbe v sektorju država ter agencije, ki so nekreditne institucije in ne izpolnjujejo kvantitativnih kriterijev, določenih v Prilogi XIIa k Smernici (EU) 2015/510 (ECB/2014/60)	Nezavarovani dolžniški instrumenti, ki jih izdajo kreditne institucije in agencije, ki so kreditne institucije in ne izpolnjujejo kvantitativnih kriterijev, določenih v Prilogi XIIa k Smernici (EU) 2015/510 (ECB/2014/60) Nezavarovani dolžniški instrumenti, ki jih izdajo finančne družbe razen kreditnih institucij	Listinjeni vrednostni papirji

Tabela 2

Stopnje odbitkov pri vrednotenju ki se uporabljajo za primerno tržno finančno premoženje v kategorijah odbitkov I do IV

(v %)

		Kategorije odbitkov							
Kreditna kvaliteta	Preostala zapadlost (leta) (*)	Kategorija I		Kategorija II		Kategorija III		Kategorija IV	
		fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument
Stopnji 1 in 2	[0, 1)	0,5	0,5	1,0	1,0	1,0	1,0	7,5	7,5
	[1,3)	1,0	2,0	1,5	2,5	2,0	3,0	10,0	11,5
	[3,5)	1,5	2,5	2,5	3,5	3,0	4,5	12,0	13,0
	[5,7)	2,0	3,0	3,5	4,5	4,5	6,0	14,0	15,0
	[7,10)	3,0	4,0	4,5	6,5	6,0	8,0	16,0	17,5
	[10,15)	4,0	5,0	6,5	8,5	7,5	10,0	18,0	22,5
	[15,30)	5,0	6,0	8,0	11,5	9,0	13,0	21,0	25,0
	[30, ∞)	6,0	9,0	10,0	13,0	11,0	16,0	24,0	31,5
		Kategorije odbitkov							
Kreditna kvaliteta	Preostala zapadlost (leta)	Kategorija I		Kategorija II		Kategorija III		Kategorija IV	
		fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument	fiksen ali variabilen kupon	brezkuponski instrument
Stopnja 3	[0,1)	5,0	5,0	5,5	5,5	6,5	6,5	11,5	11,5
	[1,3)	6,0	7,0	7,5	10,5	9,5	12,0	18,5	20,0
	[3,5)	8,5	10,0	11,0	16,0	13,0	18,0	23,0	27,0
	[5,7)	10,0	11,5	12,5	17,0	15,0	21,5	25,5	29,5
	[7,10)	11,5	13,0	14,0	21,0	17,0	23,5	26,5	31,5
	[10,15)	12,5	14,0	17,0	25,5	19,5	28,0	28,5	35,0
	[15,30)	13,5	15,0	20,0	28,5	22,0	31,0	31,5	39,0
	[30, ∞)	14,0	17,0	22,0	32,5	25,0	35,5	34,5	43,0

(*) Tj. [0,1) pomeni, da je preostala zapadlost manj kot eno leto, [1,3) pomeni, da je preostala zapadlost eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

Tabela 2a

Stopnje odbitkov pri vrednotenju ki se uporabljajo za primerno tržno finančno premoženje v kategoriji odbitkov V

(v %)

		Kategorija V
Kreditna kvaliteta	Tehtano povprečno trajanje (*)	Odbitek pri vrednotenju
Stopnji 1 in 2	[0,1)	4,0
	[1,3)	5,0
	[3,5)	7,0
	[5,7)	9,0
	[7,10)	12,0
	[10,15)	18,0
	[15,30)	20,0
	[30, ∞)	22,0

(*) Tj. [0,1) pomeni, da je tehtano povprečno trajanje manj kot eno leto, [1,3) pomeni, da je tehtano povprečno trajanje eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

Tabela 3

Stopnje odbitkov pri vrednotenju ki se uporabljajo za primerna bančna posojila

(v %)

Kreditna kvaliteta	Preostala zapadlost (leta) (*)	Plačilo obresti po fiksni obrestni meri	Plačilo obresti po variabilni obrestni meri
Stopnji 1 in 2	[0,1)	8,0	8,0
	[1,3)	11,5	8,0
	[3,5)	15,0	8,0
	[5,7)	20,0	11,5
	[7,10)	26,0	15,0
	[10,15)	33,0	20,0
	[15,30)	38,0	26,0
	[30, ∞)	40,0	33,0
Stopnja 3	[0,1)	16,0	16,0
	[1,3)	25,0	16,0
	[3,5)	35,0	16,0
	[5,7)	42,0	25,0
	[7,10)	46,0	35,0
	[10,15)	48,0	42,0
	[15,30)	50,0	46,0
	[30, ∞)	52,0	48,0

(*) Tj. [0,1) pomeni, da je preostala zapadlost manj kot eno leto, [1,3) pomeni, da je preostala zapadlost eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.

Tabela 4

Stopnje zmanjšanja vrednosti ki se uporabljajo za tržno finančno premoženje v kategorijah odbitkov II do V, ki se teoretično vrednotijo

(v %)

Preostala zapadlost/tehtano povprečno trajanje (leta) (*)	Zmanjšanje vrednosti:
[0,1)	1,5
[1,3)	2,5
[3,5)	3,0
[5,7)	3,5
[7,10)	4,5
[10,15)	6,0
[15,30)	8,0
[30, ∞)	13,0

(*) Tj. [0,1) pomeni, da je preostala zapadlost/tehtano povprečno trajanje manj kot eno leto, [1,3) pomeni, da je preostala zapadlost/tehtano povprečno trajanje eno leto ali več in manj kot tri leta, itd.“